

Boh Fangz Lwg Nuk Caeuq Bawx Ngoemx

没有语言的生活

□Dunghsih sij Mungz Yenginz hoiz

□作者 东西 翻译 蒙燕群

Vangz Laujbingj vihliux hawj daeglan an coh, de cingjingj siengj le sam ngoenz. Sam ngoenz haenx de gwn mbouj van ninz mbouj onj, lumj bienqbaenz lingh boux vunz he. De cei q gonq siengj daengz aencoh daeglan dwg an guh Vangz Cingoz roxnaeuz Vangz Gozging, doeklaeng youh siengj daengz Vangz Dienyah、Vangz Cwzdungh doenghgij coh neix, de caemhcaiq lien z Vangz Bazdan cungj siengj daengz lo, siengj bae siengj dauq, siengj gonq siengj laeng, Vangz Laujbingj siengj lij dwg heuh Vangz Swngli ndei. Gyahgvanh、Yicinh caeuq gou miz daihlaeng gengangh he lo, de rwzraeh dasoem baklih, daengzcog de majhung le, caiq hix mbouj miz gijmaz dwgrengz, de naengz yienghyiengh guh ndaej hingz, de naengz aeu daengx lajmbwn dwk baih bae.

Youq banhaet、banngaiz roxnaeuz vaiqhaemh, youq ngoenz dienheiq ndei, vunz lai cungj yawjraen Vangz Laujbingj dawz daeglan Vangz Swngli yaengx gvaq dinggyaeuj, doiq baih dah haenx hemq Vangz Swngli. Miz seiz daeglan ok nyouh youq dinggyaeuj de hix mbouj goq, cij guenj daeuq daeglan caeuq heuh daeglan. Ranz Vangz Laujbingj hainduj miz singriu lingzlingz dingding gyoengqde lo.

Mbouj gvaq Vangz Gyahgvanh lij mbouj rox daxboh gaenq bang lwg de an aencoh ndeidingq he. De dingz lai dwg yungh aenda daeuj caeuq dwglwg doxgangj. Doiq de daeuj gangj, singriu dwg cungj doxgaiqbengz ciengxlwenx hix cawx mbouj ndaej he. Mwh de yawjraen daeglwg mbe bak, loh ok saenzcingz vuenyungz, de couh siengj aen bak haenx itdingh gangj ok mbangj sing he. Danghnaeuz dingqnyi gij sing haenx, couh lumj ndaw daeh coux hauj lai cien z ityiengh vuenheij caeuq vuenyungz. Yienghneix, Vangz Gyahgvanh gag an aen coh he hawj daeglwg de, heuh Vangz Youjcen z. Vangz Laujbingj lai bae z lanz Vangz Gyahgvanh gaej yienghneix heuh, hoeng Vangz Gyahgvanh mbouj rox baenzlawz heuh, de dingq mbouj nyi fatyaem Vangz Swngli sam cih saw neix, de ciuqgaeuq heuh Vangz Youjcen z.

Vangz Swngli ciemhciemh majhung lo, moix ngoenz de cungj ciepsouh song cungj heuhfap mbouj doxdoengz. Vangz Laujbingj heuh de Vangz Swngli, de han ndaej gig seuqdangq. Vangz Gyahgvanh heuh de Vangz Youjcen z, de hix han. Miz ngoenz ndeu, Vangz Swngli cam Vangz Laujbingj naeuz, daxgoeng mwngz guh maz heuh gou Vangz Swngli, boh gou cix heuh gou guh Vangz Youjcen z, lumjbaenz gou dwg song boux vunz nei. Vangz Laujbingj naeuz mwngz miz song aen coh, Vangz Swngli caeuq Vangz Youjcen z cungj dwg mwngz. Vangz Swngli naeuz gou mbouj aeu song aen coh, mwngz heuh boh gou gaej heuh gou guh Vangz Youjcen z lo, gou mbouj maij Youjcen z aen coh neix. Vangz Swngli gangj sat, yaengx gaemxgien z vad coh boh de, naeuz mwngz gaej heuh gou guh Vangz Youjcen z lo, gou mbouj maij mwngz yienghneix heuh gou. Vangz Gyahgvanh aennaj mwnhsaeng, mbouj rox fatseng gijmaz saeh. Vangz Gyahgvanh naeuz Youjcen z, mwngz vad gaemxgien z coh gou guh gijmaz? Mwngz siengj moeb boh mwngz ha?

Vangz Swngli coemj daengz gwnz ndang Vangz Gyahgvanh bae, yungh bak haeb genfwngz boh de.

王老炳为孙子的名字，整整想了三天。三天里他茶饭不思，像变了个人似的。最先他想把孙子叫做王振国或者王国庆，后来又想到王天下、王泽东什么的，他甚至连王八蛋都想到了。左想右想，前想后想，王老炳想还是叫王胜利好。家宽、玉珍和我终于有了一个健康的后代，他耳聪目明口齿伶俐，将来他长大了，再也不会有什么难处，他能战胜一切他能打败这个世界。

在早晨、中午或者黄昏，在天气好的日子里，人们会看见王老炳把孙子王胜利举过头顶，对着河那边喊王胜利。有时候小孩把尿撒在他的头顶他也不顾，他只管逗孙儿喊着孙儿。王家开始有了零零星星的自给自足的笑声。

不过王家宽仍然不知道他爹，已给他的儿子取了一个响亮名字。他基本上是靠他的眼睛来跟儿子交流。对于他来说，笑声是一种永远也无法企及的奢侈品。当他看到儿子咧开嘴角，露出幸福的神情时，他就想那嘴巴里一定吐出了一些声音。如果听到那声音，就像口袋里兜着大把钱一样的愉快和美妙。于是，王家宽自个儿给儿子取了个名字，叫王有钱。王老炳多次阻止王家宽这样叫，但王家宽不知道怎么个叫法，他听不到王胜利这三个字的发音，他仍然叫儿子王有钱。

王胜利渐渐长大了，每天他要接受两种不同的呼喊。王老炳叫他王胜利，他干脆利索地答应了。王家宽叫他王有钱，他也得答应。有一天，王胜利问王老炳说，爷爷你干吗叫我王胜利，而我爹却叫我王有钱，好像我是两个人似的。王老炳说你两个名字，王胜利和王有钱都是你。王胜利说我不要两个名字，你叫爹他不要再叫我王有钱，我不喜欢有钱这个名字。王胜利说完，朝他爹王家宽挥挥拳头，说你不要叫我王有钱了，我不喜欢你这样叫我。王家宽神色茫然，不知发生了什么事。王家宽说有，你朝我挥拳头做什么？你是想打你爹吗？

王胜利扑到王家宽的身上，开始用嘴咬他爹的手臂。王胜利一边咬一边说，叫你不要叫我有钱了，你还要叫，我咬死你。

王老炳听到叭的一声响，他知道是王家宽打王胜利发出的声音。王老炳说胜利，你爹他是聋子。王胜利说什么叫聋子？王老炳说聋子就是听不到你说的话。王胜利说那我妈呢？她为什么总不叫我名字。王老炳说你妈她是哑巴。王胜利说什么是哑巴？王老炳说哑巴就是说不出话，想说也说不出。你妈很想跟你说话，但是她说不出。

这时，王胜利看见他妈用手在爹的面前比画了几下，他爹点了点头，对爷爷说爹，有钱他快到入学的年龄了。爷爷闭着嘴巴叹了一口气说，玉珍你给胜利缝一个书包吧，到了夏天，就送他入学。王胜利看着围住他的爷爷、爹和妈，像一只受惊的小鸟，头一次被他们古怪的动作和声音吓怕了。他的身子开始发抖，随之呜呜地哭起来。

到了夏天，蔡玉珍高高兴兴地带着王胜利进了学堂。第一天放学归来，王老炳和蔡玉珍就听到王胜利吊着嗓子唱：蔡玉珍是哑巴，跟个聋子成一家，生个孩子聋又哑。蔡玉珍的胸口像被钢针狠狠地扎了几百下，她失望地背过脸去，像一匹伤心的老马，大声地嘶鸣。她想不到她的儿子，最先学到的竟是这首破烂的歌谣，这种学校不如不上了。她一个劲地想我以为我们已经逃脱了他们，但是我们还没有。

王老炳举起手里的烟杆，朝王胜利扫过去。他一连扫了五下，才扫着王胜利。王胜利说爷爷，你干吗打我？王老炳说我们白养你了，你还不如瞎了、聋了、哑了的好，你不应该叫王胜利，你应该叫王八蛋。王胜利说你才是王八蛋。王老炳说你知道蔡玉珍是谁吗？王胜利说不知道。她是你妈。王老炳说，还有王家宽是你的爹。王胜利说那首歌是在骂我，骂我们一家。爷爷，我怎么办？王老炳把烟杆一收，说你看着办吧。

从此后，王胜利变得沉默寡言了，他跟瞎子、聋子和哑巴，没有什么两样。

Vangz Swngli itmienh haeb itmienh naeuz, heuh mwngz gaej heuh gou Youjcen z lo, mwngz lij heuh, gou haeb dai mwngz.

Vangz Laujbingj dingqnyi “bya” sing he, de rox sing haenx dwg sing Vangz Gyahgvanh fak Vangz Swngli. Vangz Laujbingj naeuz, Swngli, boh mwngz dwg boux rwznuk. Vangz Swngli naeuz gijmaz heuh rwznuk? Vangz Laujbingj naeuz rwznuk couhdwg dingq mbouj nyi mwngz gangj vah. Vangz Swngli naeuz yienghneix meh gou ne? De vih maz cungj mbouj heuh aencoh gou. Vangz Laujbingj naeuz meh mwngz dwg bouxngoemx. Vangz Swngli naeuz gijmaz dwg ngoemx? Vangz Laujbingj naeuz ngoemx couh dwg gangj mbouj ok vah, siengj gangj hix gangj mbouj ok. Meh mwngz gig siengj caeuq mwngz gangj vah, hoeng de gangj mbouj ok.

Seizhaenx, Vangz Swngli yawjraen meh de aeu fwngz youq baihnaj boh de beijveh geij mbat, boh de ngaekngaek gyaeuj, doiq daxgoeng naeuz boh, Youjcen z yaek daengz nienzgeij bae hagdangz lo. Daxgoeng haepbak danq gaemz heiq he le naeuz, Yicinh mwngz bang Swngli guh aen daehsaw he ba, daengz seizhah, couh soengq de bae hagdangz. Vangz Swngli yawj dwk daxgoeng、daxboh caeuq daxmeh humx de haenx, lumj duzroeg deng hwk nei, bae z daih’it deng gij dungcoz caeuq sing gujgva iq haenx hwk lau lo. N dang de hainduj saenzded, riengzdwk daejnga’nga.

Daengz seizhah, Cai Yicinh angqvauvau daiq Vangz Swngli bae hagdangz. Ngoenz daih’it cuengqhag ma ran z, Vangz Laujbingj caeuq Cai Yicinh couh dingqnyi Vangz Swngli cengq aen congghoz ciengq: Cai Yicinh dwg bouxngoemx, caeuq bouxnuk baenz gvanbaz, seng ok daeglwg nuk youh ngoemx. Aen’aek Cai Yicinh lumj deng fagcim haenqrengz camz geij bak mbat nei, de saetmuengh baenq naj gvaq baih he bae, lumj duz maxgeq siengsim nei daejnga’nga. De siengj mbouj daengz daeglwg de, cei q gonq hag daengz haenx gingqyien z dwg diuz go yakdingq neix, cungj hagdangz neix mbouj bae suenq lo. De gwq siengj gou laihnaeuz dou gaenq biqdeuz gyoengqde lo, hoeng dou caengz biqdeuz ndaej.

Vangz Laujbingj yaengx ganjien de hwnj, hoenx coh Vangz Swngli. De lien z hoenx gvaqbae haj mbat cij hoenx deng Vangz Swngli. Vangz Swngli naeuz daxgoeng, mwngz vih maz hoenx gou? Vangz Laujbingj naeuz dou beg ciengx mwngz lo, mwngz fangz le nuk le ngoemx le lij ndei gvaq, mwngz mbouj wnggai heuh Vangz Swngli, mwngz wnggai heuh Vangz Bazdan. Vangz Swngli naeuz mwngz cij dwg Vangz Bazdan. Vangz Laujbingj naeuz mwngz rox Cai Yicinh dwg byawz lwi? Vangz Swngli naeuz mbouj rox. De dwg meh mwngz. Vangz Laujbingj naeuz, lij miz Vangz Gyahgvanh dwg boh mwngz. Vangz Swngli naeuz yienghneix diuz go neix dwg ndaq gou, ndaq daengx ran z raeuz. Daxgoeng, gou baenzlawz guh? Vangz Laujbingj sou ganjien dauqma, naeuz mwngz gag yawj dwk guh ba.

Daj neix hwnj, Vangz Swngli bienqbaenz boux baknaek noix gangj lo, de caeuq bouxdafangz、bouxnuk caeuq bouxngoemx mbouj miz gijmaz mbouj doengz.

(sat)